

เทคนิคเรียนวิชาการให้สนุก เพิ่มพลังสมองวัยซน

โดย อาจารย์ ดร.สุธาวลัย หาญขจรสุข

การเรียนวิชาการด้วยความสนุก ช่วยเพิ่มศักยภาพสมองอย่างไร

ช่วงแรกเกิดถึง 10 ปีถือว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าเด็ก ๆ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดนตรีได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย คุณพ่อคุณแม่ทราบไหมคะว่าเด็กปกติเมื่อคลอตามันั้นเกิดมาพร้อมกับจำนวนเซลล์สมองที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ หากว่าเด็กได้ฝึกการคิด การปฏิบัติ และใช้สมองในการแก้ปัญหา สมองก็จะมีโครงสร้างใยประสาทเพิ่มขึ้น แต่ส่วนใหญ่เราจะใช้สมองน้อยกว่าประสิทธิภาพสมองที่มีอยู่

จะอย่างไรให้เด็กสามารถเพิ่มศักยภาพการใช้สมองได้อย่างเต็มที่ ก่อนอื่นจะต้องรู้ว่าสมองจะเรียนรู้ได้ อารมณ์จะต้องมีลักษณะเป็นบวก ขณะที่เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ความรู้สึกสนุกและรู้สึกผ่อนคลาย เป็นสิ่งสำคัญที่เด็กจะสามารถพัฒนาศักยภาพสมองของเขาได้อย่างเต็มที่

หลักสำคัญที่เรียนวิชาการด้วยความสนุก คือ คุณพ่อคุณแม่ต้องใช้กลยุทธ์หลากหลายที่จะทำเด็กมุ่งสนใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ อยู่ สร้างความท้าทาย ความสนุกสนาน และให้เด็กได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรารู้กับชีวิตจริงเสมอ เพื่อให้รู้ว่าความรู้นั้นมีประโยชน์กับเขา โดยคุณพ่อคุณแม่อาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือร่วมเล่นด้วย แต่หากลูกตอบผิดหรือทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่มองว่าไม่เข้าท่า อย่าใจร้อนตำหนิเขา นะคะ เพราะจะทำให้บรรยากาศแบบผ่อนคลายหายไป

ตัวอย่างเทคนิคการเรียนวิชาการให้สนุก

- คณิตศาสตร์

วัยอนุบาล เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนเรื่องจำนวนโดยใช้ขนมลูกชุบ โดยให้เด็กหยิบตามจำนวนต่าง ๆ ฝึกการรวมสิ่งของ (การบวก) การหักลบ ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ได้ดีเพราะเห็นเป็นรูปธรรม และรู้สึกสนุกเพลิดเพลิน ลูกชุบจะหายไปเพราะถูกหักลบไปอยู่ในท้องของผู้เรียนก็ได้

วัยประถมศึกษาต้น เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนเรื่องเรขาคณิต โดยตัดกระดาษสีเป็นรูปเรขาคณิตต่าง ๆ สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม เข้านามาปะติดเป็นภาพ

วัยประถมศึกษาปลาย เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนเรื่องเศษส่วนด้วยพิซซ่า เด็ก ๆ จะสนุกกับการแบ่งพิซซ่าออกเป็นส่วน ๆ จาก $\frac{1}{2}$ เป็น $\frac{1}{4}$ และง่ายมากที่เด็กจะเปรียบเทียบว่าระหว่าง $\frac{3}{4}$ กับ $\frac{1}{2}$ แบบใดได้ชิ้นใหญ่กว่ากัน

สนุกแบบนี้เพิ่มพลังสมองอย่างไร การจัดกิจกรรมผ่านประสบการณ์เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ คิดและสรุปเป็นองค์ความรู้ของตน เหล่านี้เป็นการเชื่อมโยงสมองซีกซ้ายและซีกขวาให้ทำงานประสานกัน และทำให้ศักยภาพในการเรียนเพิ่มขึ้นค่ะ

- ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

วัยอนุบาล เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนพยัญชนะด้วยการใช้นิ้วจุ่มสีน้ำแล้วลากเป็นพยัญชนะ หรือ โดยการผลัดกันเขียนพยัญชนะที่หลัง บนฝ่ามือ

วัยประถมศึกษาต้น เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนมาตราตัวสะกดโดยใช้เชือกแปลงร่าง เช่น แม่ กบ ให้เด็กนำเชือกมาขดเป็น บ พร้อมกับบอกคำตัวอย่าง แล้วเปลี่ยนเป็น ป... พ ...ภ ...ฟ

วัยประถมศึกษาปลาย เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนสำนวน คำพังเพย โดยเล่นเกมผลัดกันเปิดบัตร สำนวน คำพังเพย แล้วเล่าเรื่องหรือแต่งนิทานที่สอดคล้องกับความหมายของสำนวน คำพังเพยนั้นๆ

สนุกแบบนี้เพิ่มพลังสมองอย่างไร

เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านร่วมกัน นอกจากจะทำให้เด็กสนุกและเกิดความเข้าใจที่ไม่ใช่ความทรงจำที่มาจากท่องจำแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นกล้ามเนื้อสมองหลายๆ ส่วนให้ตื่นตัว เซลล์สมองมีการสื่อสารกันมากขึ้น และเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อีกด้วย

- ศิลปะ

วัยอนุบาล เทคนิคเรียนให้สนุก ชักชวนให้ทำกิจกรรมหลากหลายค่ะ ไม่จำเป็นต้องวาดรูปอย่างเดียว เช่น พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ปั้นดินน้ำมัน การพับ ฉีก การ ฝนสีบนวัสดุหลายพื้นผิว เช่น กระดาษทราย กระดาษลูกฟูก

วัยประถมศึกษาต้น เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนเรื่องการผสมสี เช่น สีเขียวต้องใช้สีอะไรผสมกัน และให้เด็กๆ สนุกกับการนิยามชื่อสีที่ผสมได้ในเฉดต่างๆ เช่น สีเขียวใบตอง สีเขียวหญ้าอ่อน สีเขียวนาฬิกา Benten เป็นต้น

วัยประถมศึกษาปลาย เทคนิคเรียนให้สนุก ให้เด็กฝึกถ่ายทอดความคิดหรือเรื่องราวเกี่ยวกับ เหตุการณ์ต่างๆ เป็นภาพวาด

สนุกแบบนี้เพิ่มพลังสมองอย่างไร เป็นการฝึกใช้สมองส่วนจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ใน ขณะเดียวกันยังเป็นการฝึกใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กจากการปั้น พับ ประดิษฐ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาสมองได้เป็นอย่างดี

- วิทยาศาสตร์

วัยอนุบาล เทคนิคเรียนให้สนุก การทดลองการจมการลอยของวัตถุ เด็กๆ จะสนุกกับการหย่อน ของลงในน้ำ แล้วดูว่าจะจมหรือลอย ทั้งนี้คุณพ่อคุณแม่ควรตั้งคำถามกระตุ้นให้เด็กสังเกต และคิดด้วยนะคะ เช่น เพราะอะไรน้ำ...ก้อนหินจึงจมน้ำ แต่ตุ๊กตาเปิดลอยน้ำได้คะ

วัยประถมศึกษาต้น เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนเรื่องการละลายจากการทำน้ำเชื่อม คุณแม่ลองชวน น้องมาช่วยทำน้ำผลไม้ แล้วทดลองดูว่าจะมีวิธีอย่างไรน้ำตาลจะละลายในน้ำได้ดีขึ้น

วัยประถมศึกษาปลาย เทคนิคเรียนให้สนุก เรียนเรื่องพลังงานกลที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ของ วัตถุ โดยการประดิษฐ์พาหนะจากเศษวัสดุ เช่น กลองนม และใช้แรงยืดของยางหรือสปริงทำให้เครื่องที่ได้

สนุกแบบนี้เพิ่มพลังสมองอย่างไร ความสงสัย อยากรู้ อยากเห็นเป็นสิ่งที่มาตามธรรมชาติ และ
ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ซึ่งของเราสมองก็ถูกออกแบบมาเพื่อรับรู้และขบคิดเพื่อค้นหาคำตอบ ดังนั้นการกระตุ้นให้
เด็กเกิดคำถาม จินตนาการ สำรวจ ทดลอง ผ่านทางการเล่น ทำให้เด็กสามารถสร้างความหมายและความรู้
ขึ้นมาได้ ยิ่งถ้าเด็กมีการใช้สมองเพื่อการเรียนรู้และการคิดมากเท่าไร ก็จะทำให้เซลล์สมองสร้างเครือข่าย
เส้นใยสมองใหม่ๆ แดกแขนงเชื่อมติดต่อกันมากยิ่งขึ้น

.....